

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-28Cbi/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118217714
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Bednarčík
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2023:1118217714.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava III v Bratislave sudkyňou JUDr. Antóniou Bednarčík v právnej veci žalobcu: Východoslovenská distribučná, a. s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 36 599 361, zast. KVASŇOVSKÝ&PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom Apollo Business Center II, bol A, Prievozská 4, 821 09 Bratislava-mestská časť Ružinov, IČO: 51 003 848, proti žalovanému: JUDr. Štefan Dedák, so sídlom Carlton, Savoy Courtyard, Mostová 2, 811 02 Bratislava, správca úpadcu: ALLFINE s. r. o., so sídlom Karadžičova 8/A, 821 08 Bratislava, IČO: 45 401 136, v konaní o určenie popretej pohľadávky

rozhodol:

I. Súd z a m i e t a návrh na prerušenie konania do skončenia konania na Mestskom súde Košice vedeného pod sp. zn. 31 Cb 49/2018.

II. Súd u r č i j e, že pohľadávka žalobcu voči úpadcovi v konkurznom konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-6K 36/2017 za prístup do distribučnej sústavy žalobcu za obdobie od 01.08.2017 do 31.01.2018 v celkovej výške 12.672,12 eur, je čo do právneho dôvodu a výšky pohľadávkou proti podstate.

III. Súd z a m i e t a žalobu v prevyšujúcej časti.

IV. Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 66,66 % voči žalovanému, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca v žalobe doručenej súdu dňa 07.11.2018 navrhol, aby súd určil, že pohľadávka žalobcu je v konkurznom konaní voči úpadcovi za prístup do distribučnej sústavy za obdobie od 01.08.2017 do 31.01.2018 v celkovej výške 12.672,12 eur, čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti oprávnená. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.08.2017, sp. zn. 6 K 36/2017, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 160/2017 dňa 21.08.2017, bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu. Žalobca si listom zo dňa 19.09.2018 uplatnil pohľadávku za prístup úpadcu do distribučnej sústavy za obdobie od 01.08.2017 do 31.01.2018 v celkovej výške 12.672,12 eur. Dňa 23.10.2018 bolo žalobcovi doručené písomné oznámenie správcu o popretí pohľadávok žalobcu uplatnených listom zo dňa 19.09.2018. Správca neuznal pohľadávky v celom rozsahu, a to z dôvodu, že ich považuje za nedôvodné a sporné. Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2014 zo dňa 22.06.2016, ktorým rozhodol, že protiústavným je také účtovanie poplatku za prístup do distribučnej sústavy, ktorému chýba relevantný právny základ. Rozhodnutie potvrdilo, že právnym základom účtovania platby za prístup do distribučnej sústavy je zmluva o prístupe uzatvorená medzi výrobcem elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Z rozhodnutia ústavného súdu vyplynulo, že G-komponent sám osebe nie je nezákonnou platbou. Žalobca je prevádzkovateľom regionálnej

distribučnej sústavy podľa zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov na území Košického, Prešovského a časti Banskobystrického kraja, a to na základe a v súlade s povolením vydaným Úradom pre reguláciu sieťových odvetví č. 2007E 0257. Úpadca je obchodnou spoločnosťou, ktorá vyrába a dodáva elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, ktoré je pripojené do distribučnej sústavy žalovaného v rámci maximálnej rezervovanej kapacity pripojenia vo výške 999 kW-Bioplynová stanica Kamenica nad Cirochou. K tomu, aby mohol úpadca vyrobenú elektrinu predávať, tj. vykonávať predmet svojej podnikateľskej činnosti, musí byť pre neho zabezpečený odber takto vyrobenej elektriny do distribučnej sústavy v súlade s technickými možnosťami a stavom pripravenosti distribučnej sústavy, ktorá činnosť sa realizuje v rámci prístupu do distribučnej sústavy. Žalobca uzatvoril so žalovaným Zmluvu o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy dňa 21.02.2014 (ďalej len ako „zmluva o prístupe“). Predmetom tejto zmluvy bol záväzok žalobcu umožniť úpadcovi prístup do regionálnej distribučnej sústavy v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity odovzdávacieho miesta za predpokladu, že úpadca splní obchodné a technické podmienky definované žalobcom ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Za poskytnutý prístup sa úpadca zaviazal pravidelne platiť platbu na základe faktúry vystavenej mu žalobcom. Spôsob výpočtu výšky platby za prístup do distribučnej sústavy stanovuje ÚRSO vo všeobecne záväznom právnom predpise a jej výška sa odvíja od zmluvne dohodnutej hodnoty maximálnej rezervovanej kapacity, čo je v prípade úpadcu 0,999 MW. Na základe zmluvy o prístupe vystavil žalobca úpadcovi v súlade s platnými právnymi predpismi na úseku regulácie sieťových odvetví faktúry za prístup do distribučnej sústavy za obdobie od 01.08.2017 do 31.01.2018 v celkovej výške 12.672,12 eur, ktoré si žalobca uplatnil u správcu. Právnym titulom na úhradu týchto pohľadávok je zmluva o prístupe, ktorou došlo k zosúladeniu faktického stavu s právnym stavom užívania distribučnej sústavy zo strany úpadcu, čím došlo medzi zmluvnými stranami k zabezpečeniu právnej istoty vo vzťahu k platbám za prístup do distribučnej sústavy. Zmluva o prístupe bola uzatvorená slobodne a vážne, jej obsah je určitý a zrozumiteľný, pričom predmetná zmluva plne korešponduje s jej účelom, a to zabezpečením prístupu do distribučnej sústavy pre výrobcu elektriny v rozsahu dohodnutej distribučnej kapacity odovzdávacieho miesta. Na úhradu platieb sa úpadca jednoznačne zaviazal v zmluve o prístupe. Úpadca využíval distribučnú sústavu žalobcu na účely svojej podnikateľskej činnosti.

2. Žalovaný sa vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 17.07.2019 tak, že pohľadávky proti podstate považuje za sporné a neodôvodnené. Predmetná pohľadávka je uplatnená v rozpore a nad rámec zákona a Ústavy SR. ÚRSO pri prijímaní sporných častí § 26 ods.2 vyhlášky ÚRSO č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike (ďalej len „vyhláška č. 221/2013 Z.z.“), ktorým zaviedol novú platbu za prístup do sústavy (tzv. G-komponent), konal v rozpore s platnou úpravou, a preto žalovaný nemá nárok na spornú pohľadávku. Následne sa žalovaný zaoberal závermi citovaného nálezu, ale aj rozhodnutím Okresného súdu Žilina zo dňa 02.06.2017, ako aj výkladom pojmu pripojenie a prístup. V tejto súvislosti upozornil, že prístup sa poskytuje za účelom využitia distribúcie elektriny. Výrobca elektriny v zmysle zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o OZE“), akým bol aj úpadca, má pri plnom využití zákona o OZE jediného odberateľa, ktorým je regionálna distribučná spoločnosť. Napriek skutočnosti, že žalobca môže výkup elektriny na straty preniesť na tretiu osobu, ostáva jediným odberateľom. Úpadca ako výrobca elektriny podľa zákona o OZE tak distribúciu ani prístup nepotreboval, a preto nemohol od neho žalobca žiadať úhradu faktúr za prístup do jeho distribučnej sústavy. Cena elektriny pozostáva v zmysle § 6 zákona o OZE z ceny na straty a doplatku, pričom práve doplatky majú zaistiť, že prevádzkovateľ zariadenia dostane zákonom garantovanú cenu za elektrinu. Tento doplatok vyplácal úpadcovi žalobca, pričom na túto podporu mal nárok počas 15 rokov od uvedenia jeho výrobného zariadenia do prevádzky. Bolo by v rozpore so zmyslom a cieľom zákona o OZE, ak by prevádzkovateľ siete znižoval zákonom garantovanú výkupnú cenu za elektrinu účtovaním platby za prepravu. Platbu za prístup do distribučnej sústavy pritom nemožno považovať za cenu, keďže nie je odplátou za tovar alebo službu, a preto nemôže byť predmetom cenovej regulácie zo strany regulačného úradu, keďže tento umožňuje regulovať len cenu za prístup do sústavy na zmluvnom základe. Následne sa žalovaný vyjadril aj k platnosti zmluvy o prístupe. Žalovaný ako výrobca elektriny, vyrobenú elektrinu dodáva do distribučnej sústavy žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Na to, aby danú elektrinu mohol dodať do distribučnej sústavy, musel byť k tejto sústave fyzicky pripojený. Toto fyzické pripojenie sa uskutočňovalo na základe zmluvy o pripojení, ktorú uzavrel žalovaný ako výrobca so žalobcom ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy. V zmysle zmluvy o pripojení výrobca elektriny odovzdá vyrobenú elektrinu prevádzkovateľovi distribučnej sústavy v tzv. odovzdávacom mieste (tj. v mieste fyzického pripojenia do distribučnej sústavy), pričom

u žalovaného bolo odovzdávacie miesto č. 24ZVS0000679818G/1331913 pre maximálnu rezervovanú kapacitu pripojenia vo výške 999kW. Následne žalovaný upozornil na § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z., z ktorého vyplýva, že všetky náležitosti musia byť splnené kumulatívne, aby sa mohlo jednať o platnú a účinnú zmluvu, z ktorej by bol žalobca oprávnený uplatňovať poplatok za distribúciu a prepravu elektriny. Prístup do distribučnej sústavy je podľa žalovaného spojený s prepravou elektriny. Na základe zmluvy podľa § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z. výrobca zabezpečuje prepravu elektriny vyrobenej vo svojich zariadeniach na výrobu elektriny ku koncovým odberateľom elektriny a teda distribuuje vyrobenú elektrinu inému subjektu ako je prevádzkovateľ distribučnej sústavy. V prípade úpadcu však k ničomu takému nemohlo dôjsť. Túto skutočnosť potvrdzuje aj fakt, že s poukazom na § 4 ods. 10 zákona o OZE je výrobca povinný dodať prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy, u ktorého si uplatňuje podporu, celý objem vyrobenej elektriny. Úpadca nedisponoval žiadnymi ďalšími subjektmi alebo obchodnými partnermi, ktorým by vyrobenú elektrinu dodával alebo mohol dodávať. Úpadca sa zaviazal na dodávku celého dohodnutého množstva v prospech žalobcu. Úpadcovi by tak z podstaty veci neostávala žiadna elektrina, ktorú by mohol prepravovať distribučnou sústavou k ďalším odberateľom. Na využitie prístupu a distribúcie elektriny musí byť platne uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny v zmysle § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z.. V prípade úpadcu však takáto zmluva podpísaná nebola. V uzatvorenej zmluve o prístupe neboli obsiahnuté podstatné náležitosti podľa § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z.. V zmluve o prístupe absentuje dohoda o distribučnej kapacite ako obligatórnej náležitosti. Z čl. II zmluvy o prístupe nie je zrejmé ako dochádzalo k výpočtu poplatku za prístup, nakoľko formulácia bodu 1 je neurčitá, keď sa v nej uvádza, že prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy vystavuje faktúru úpadcovi za prístup do sústavy vo výške podľa platných a účinných rozhodnutí ÚRSO a všeobecne záväzných právnych predpisov bez konkrétnej špecifikácie a určenia konkrétnych rozhodnutí ÚRSO a právnych predpisov. Úpadca bol de facto donútený uzavrieť predloženú zmluvu o prístupe zo strany žalobcu, nakoľko ten podpisom zmluvy podmieňoval nárok žalobcu na uplatnenie zákonnej podpory. Predmetná zmluva o prístupe odporuje zákonu, a preto je absolútne neplatná podľa § 39 OZ. Zároveň žalovaný upozornil na konanie vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 31 Cb 49/2018, v ktorom súd posudzoval ako predbežnú otázku aj to, či uzavretá zmluva o prístupe je platná a účinná. Vzhľadom na uvedené, navrhol žalovaný predmetnú žalobu zamietnuť.

3. Žalobca sa vyjadril v replike doručenej súdu dňa 24.09.2019, v ktorom poukázal na závery Okresného súdu Bratislava I v rozsudku sp. zn. 28 Cb 185/2014 zo dňa 10.04.2019, a to aj vo vzťahu k výkladu pojmu prístup do sústavy a úmysel zákonodarcu. Úpadca v zmysle uzatvorenej zmluvy o dodávke elektriny dodával vyrobenú elektrinu spoločnosti žalobcu, pričom však ako správne konštatuje Okresný súd Bratislava I v bode 55 citovaného rozsudku, ktorú však nevie dopraviť inak ako vpustením do distribučnej sústavy, nie pred ňou ako to interpretuje žalobca. Medzi stranami sporu je nesporné, že úpadca vyrábala elektrinu a túto dodával spoločnosti žalobcu ako svojmu jedinému zmluvnému odberateľovi v zmysle písomne uzatvorenej zmluvy o dodávke elektriny. Úpadca dodávajúci vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy žalobcu nevyhnutne prístup do distribučnej sústavy využíval, inak by nemohol realizovať svoj záväzok na dodávku vyrobenej elektriny voči spoločnosti žalobcu ako svojmu zmluvnému odberateľovi. Žalobca sa následne vyjadril k zmluve o prístupe ako relevantnému podkladu na prístup do sústavy aj na úhradu platieb za prístup do sústavy aj bez dojednania distribúcie. Následne žalobca upozornil na zmluvné dojednania zmluvy o prístupe, ktorá v čl. I bod 1 jednoznačne obsahuje záväzok žalobcu umožniť úpadcovi prístup do regionálnej distribučnej sústavy a čl. I bod 2 záväzok úpadcu zaplatiť žalobcovi platbu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy. Výška platieb za prístup do distribučnej sústavy je v súlade s § 3 zákona č. 18/1996 Z.z. o cenách určená spôsobom, akým sa cena tvorí, tj. odkazom na aktuálne platné a účinné rozhodnutia ÚRSO a všeobecne záväzné právne predpisy, ktorý spôsob určenia ceny je plne súladný s ustanoveniami ObZ. Výška platby za prístup do distribučnej sústavy je regulovaná zo strany ÚRSO prostredníctvom jeho cenových rozhodnutí vydávaných periodicky v každom roku.

4. Žalovaný sa v duplike doručenej súdu dňa 03.12.2019 vyjadril tak, že žalobca neuviedol v čom vidí nesprávnosť rozsudku Okresného súdu Košice I. Takéto bezobsažné vyjadrenie nemožno považovať za účinné popretie skutkových tvrdení žalovaného. Rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 06.05.2019, sp. zn. 31 Cb 49/2018 vychádza z totožného skutkového stavu, nakoľko sa jedná o spor medzi rovnakými účastníkmi konania a o rovnakú zmluvu o prístupe ako v tomto konaní. Jeho závery je preto možné bez ďalšieho aplikovať aj v tomto prípade, nakoľko sa jedná o totožný prípad. Okresný súd Košice I podanej žalobe vyhovel a zaviazal žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 50.688,48 eur spolu s úrokom

z omeškania zo sumy 50.688,48 eur vo výške 9 % ročne odo dňa 13.06.2018 do zaplata. Súd v rozsudku Okresného súdu Košice I už posudzoval ako predbežnú otázku aj to, či uzavretá zmluva o prístupe je platná a účinná, pričom túto zmluvu posúdil ako neplatnú z dôvodu rozporu so zákonom, resp. jeho obchádzanie. Okresný súd Košice I ďalej uviedol, že podľa čl. II Zmluvy o prístupe žalobca mal vystaviť faktúru za prístup vo výške podľa platných a účinných rozhodnutí ÚRSO a všeobecne záväzných právnych predpisov. Cena za takýto prístup však nebola a nie je určená žiadnym platným a účinným rozhodnutím ÚRSO, ani žiadnym všeobecne záväzným právnym predpisom. Vyhláška č. 221/2013 Z.z. stanovuje len cenu za prístup v zmysle zákona o energetike, nakoľko aj z § 2 a 3 tejto vyhlášky vyplýva, že sa jedná o určenie spôsobu výpočtu ceny a tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny. Vzhľadom na uvedené žalobca nemohol v zmysle predmetnej zmluvy o prístupe účtovať (fakturovať) cenu za prístup do distribučnej sústavy na základe vyhlášky.

5. Žalobca v reakcii na uvedené podanie doplnil svoje vyjadrenie o ustálenú rozhodovaciu prax, na ktorú upozornil spolu s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.03.2022, sp. zn. 3 Cob 10/2020, ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 06.05.2019, č.k. 31 Cb 49/2018.

6. Žalovaný požiadal dňa 07.07.2023 o odročenie pojednávania do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Mestskom súde Košice sp. zn. 31 Cb 49/2018, keďže v uvedenom paralelnom konaní sa riešia predbežné otázky, ktoré môžu mať vplyv aj na rozhodnutie súdu v tunajšej veci, a to konkrétne otázka platnosti zmluvy o prístupe uzatvorenej medzi stranami.

7. Žalobca vyjadril nesúhlas s prerušením konania v podaní doručenom súdu dňa 18.07.2023. Žalobca poukázal na ustálenú súdnu judikatúru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, ktoré najvyššie súdne inštancie k právnym otázkam týkajúcim sa predmetu sporu, vrátane otázky platnosti zmluvy o prístupe, ktorú žalovaný vymedzil ako prejudiciálnu otázku, ktorá má byť dôvodom na prerušenie konania, vyslovili ustálený právny názor premietnutý do uznesení Najvyššieho súdu SR, 3 Obdo/18/2019, sp.zn. 2 Obdo/9/2019, sp.zn. 2 Obdo/15/2019, sp.zn. 1 Obdo/13/2019, sp.zn. 1 Obdo/18/2019, sp.zn. 1 Obdo/25/2019 a sp.zn. 4 Obdo/95/2018, sp.zn. 1 Obdo/40/2020, sp.zn. 4 Obdo/20/2021, sp.zn. 4 Obdo/33/2020, sp.zn. 4 Obdo/51/2020, sp.zn. 5 Obdo/48/2020, sp. zn. 2 Obdo/6/2020, sp. zn. 2 Obdo/5/2022, sp.zn. 4 Obdo/32/2022 a rozhodnutí Ústavného súdu SR, sp.zn. III. ÚS 257/2020, III. ÚS 167/2022. Krajský súd v Košiciach vo svojom uznesení sp.zn.: 3 Cob/10/2020 jednoznačne poskytol odpovede na všetky právne otázky týkajúce sa predmetu sporu, vrátane posúdenia platnosti zmluvy o prístupe, na ktoré žalobca odkázal. Citované závery Krajského súdu v Košiciach sú plne aplikovateľné nie len na konanie vedené medzi stranami sporu Mestským súdom v Košiciach pod sp.zn. 31Cb/49/2018, ale aj na toto konanie vo veci samej, nakoľko sa jedná o totožné strany sporu, totožné druhy pohľadávok a totožnú zmluvu o prístupe. Obe konania vedené medzi stranami sporu majú absolútne totožný skutkový aj právny stav, rozdiel je výlučne iba v žalovaných mesiacoch a vo vzájomnom postavení strán sporu. Z vyššie vymenovanej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, upozornil najmä na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1 Obdo/40/2020, sp.zn. 4 Obdo/33/2020 a uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4 Obdo/20/2021 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 2 Obdo/5/2022 a 4 Obdo/32/2022, v rámci ktorých sa Najvyšší súd SR zaoberal práve otázkou platnosti zmluvy o prístupe uzavretej medzi žalobcom a iným výrobcom v absolútne totožnom znení, ako zmluva o prístupe uzavretá medzi stranami sporu, ktorá je predmetom posudzovania zo strany tunajšieho súdu. Najvyšší súd SR vo svojom uznesení, sp.zn. 1 Obdo/40/2020 v súvislosti s posudzovaním platnosti písomnej zmluvy o prístupe v totožnom znení so zmluvou o prístupe uzavretou medzi stranami sporu konšatoval platnosť predmetnej zmluvy o prístupe, na ktorého záver odkázal. Vzhľadom ku skutočnosti, že skutkové a právne otázky, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie oprávnenosti nároku žalobcu, ktorý je predmetom konania vo veci samej, boli už s konečnou platnosťou posudzované tak zo strany Najvyššieho súdu SR ako aj Ústavného súdu SR, prerušenie konania za takýchto okolností už nepovažuje za účelné a ani hospodárne.

8. Súd prvej inštancie vec prejednal na pojednávaní konanom dňa 06.10.2023 pričom stranám oznámil, čo je sporné, nesporné, ktoré dôkazy vykoná a vec predbežne právne posúdil. K rozhodnutiu súdu v zmysle výroku I. rozsudku, ktorým bol zamietnutý návrh žalovaného na prerušenie konania do právoplatného skončenia veci vedenej na Mestskom súde Košice v konaní pod sp. zn. 31 Cb 49/2018, je treba uviesť nasledovné. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. Citované ustanovenie dáva súdu

možnosť zvoliť si, či preruší konanie alebo urobí iné vhodné opatrenie. Rozhodnutie súdu závisí od konkrétnych okolností. Otázky v právnych vzťahoch účastníkov si môže súd prejudiciálne vyriešiť sám. Či súd preruší alebo nepreruší konanie podľa § 164 CSP, závisí od konkrétnych okolností sporu a prihliadne sa aj na štádium, v akom sa konanie nachádza (bližšie pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.05.2010, sp. zn. 5 Obdo 9/2010). Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, riešenie tzv. predbežnej otázky) slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania, je ale potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv strán v súdnom konaní a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv strán konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo (bližšie pozri znesenie Najvyššieho súdu SR z 21.10.2010, sp. zn. 3 Cdo 150/2010).

9. Súd upozorňujúc, keďže ide v predmetnej veci o incidenčné konanie vyvolané v súvislosti s práve predmetným konkurzným konaním úpadcu je jediným spôsobilým konaním na odstránenie právnej neistoty žalobcu týkajúcej sa jeho prihlásenej pohľadávky. Súd je v tejto súvislosti oprávnený na riešenie predbežnej otázky týkajúcej sa platnosti zmluvy o prístupe, výkladu pojmov pripojenie, prístup, distribúcia, a preto s ohľadom aj na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania, dospel k záveru, že návrh žalovaného na prerušenie konania nie je dôvodný.

10. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.08.2017, sp. zn. 6 K 36/2017 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 160/2017 dňa 21.08.2017, bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu. Týmto uznesením bol súčasne do funkcie správcu úpadcu ustanovený žalovaný. Konkurz je v súčasnosti vedený na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-6K/36/2017.

11. Z Oznámenia o popretí pohľadávok proti podstate voči úpadcovi zo dňa 09.10.2018 vyplýva, že správca pohľadávky žalobcu neuznal čo do právneho dôvodu a výšky neuznanej pohľadávky proti podstate. Správca poprel v celom rozsahu nárok veriteľa na zaplatenie poplatkov za prístup do siete od úpadcu na základe vyhlášky č. 221/2013 Z.z., nakoľko má za to, že časť § 26 vyhlášky je nezákonne prijatá v rozpore a nad rámec zákona a Ústavy SR. Predmetné oznámenie bolo doručené dňa 23.10.2018.

12. Zo Zmluvy o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto číslo zmluvy: ZPV/2014/508 zo dňa 21.02.2014 súd zistil, že ju uzavreli terajší úpadca ako užívateľ a žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy (PRDS). Podľa čl. I sa PRDS zaviazal umožniť užívateľovi prístup do regionálnej distribučnej sústavy v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity odovzdávacieho miesta podľa čl. 3 tejto zmluvy a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve po splnení technických a obchodných podmienok prevádzkovateľa PRDS. Užívateľ sa zaviazal zaplatiť prevádzkovateľovi RDS platbu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy podľa tejto zmluvy. Podľa čl. II bodu 1. PRDS vystavuje užívateľovi faktúru za prístup do sústavy vo výške podľa príslušných platných a účinných rozhodnutí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a všeobecne záväzných právnych predpisov mesačne.

13. Súd vykonal dokazovanie a oboznámil sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi, ako aj ústnymi a písomnými prejavmi strán, ako napr. s výpisom z obchodného registra úpadcu, s rozhodnutím ÚRSO č. 2007E 0257, v znení 1. zmeny, 2. zmeny, s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 28 Cb 185/2014, s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Cob 181/2017, so zmluvou o pripojení do distribučnej sústavy zo dňa 04.10.2012, so zmluvou o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto zo dňa 21.02.2014, so zmluvou o dodávke elektriny, prevzatí zodpovednosti za odchýlku a doplatku zo dňa 09.12.2014, so stanoviskom k žiadosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, s odvolaním žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 Cb 49/2018, s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.03.2022, sp. zn. 3 Cob 10/2020, s odvolaním žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 05.04.2023, sp. zn. 31 Cb 49/2018, s rozsudkom okresného súdu Košice I zo dňa 05.04.2023, sp. zn. 31 Cb 49/2018 a ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise.

14. Súd vec právne posúdil podľa nasledujúcich ustanovení:

15. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

16. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

17. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

18. Podľa § 215 ods. 2 CSP skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

19. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

20. Podľa § 218 ods. 1 CSP obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhoduje samostatne.

21. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom do 31.12.2017 (ďalej ako „ZoKR“) vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Vyhlásením konkurzu sa dlžník stáva úpadcom.

22. Podľa § 199 odsek 9 ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

23. Podľa § 87 ods. 8 ZoKR ak správca neuznáva právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate, bez zbytočného odkladu vyzve veriteľa, aby sa najneskôr v lehote 15 dní od doručenia výzvy žalobou podanou voči správcovi domáhal, aby súd určil právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate s poučením o následkoch zmeškania tejto lehoty. Ak veriteľ žalobu včas nepodá, na pohľadávku proti podstate sa v rozsahu, v ktorom ju správca neuznal, v konkurze neprihliada. Ak sa už o právnom dôvode alebo výške pohľadávky proti podstate právoplatne rozhodlo po vyhlásení konkurzu, o určení jej právneho dôvodu alebo výšky už nie je možné rozhodovať podľa tohto ustanovenia.

24. Podľa § 203a ods. 3 ZoKR lehota je zachovaná, ak je podanie doručené najneskôr posledný deň lehoty tomu, komu je podanie určené; to neplatí, ak ide o lehotu na podanie odvolania.

25. Podľa § 261 ods. 1 ObZ táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 269 ods. 2 ObZ účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

27. Podľa § 272 ods. 1, ods. 2 ObZ zmluva vyžaduje pre platnosť písomnú formu iba v prípadoch ustanovených v zákone, alebo keď aspoň jedna strana pri rokovaní o uzavretí zmluvy prejaví vôľu, aby sa zmluva uzavrela v písomnej forme. Ak písomne uzavretá zmluva obsahuje ustanovenie, že sa môže meniť alebo zrušiť iba dohodou strán v písomnej forme, môže sa zmluva meniť alebo zrušiť iba písomne.

28. Podľa čl. 7 ods. 2 druhá veta Ústavy SR právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

29. Podľa čl. 2 bod 18 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (ďalej len „smernica“) je „užívateľ sústavy“ fyzická alebo právnická osoba, ktorá dodáva elektrinu do prenosovej alebo distribučnej sústavy, alebo ktorej je elektrina z týchto sústav dodávaná.

30. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 251/2012 Z.z. v čase podpisu zmluvy o prístupe podľa bodu 11 pripojením do sústavy alebo do siete zabezpečenie potrebnej kapacity na pripojenie v sústave alebo v sieti a fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy alebo fyzické pripojenie plynárenského zariadenia alebo odberného plynového zariadenia do siete, podľa bodu 12 prístupom do sústavy alebo do siete prístup na základe zmluvy o (12.1.) prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny, pričom prístupom do prenosovej sústavy sa rozumie právo využívať prenosovú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej prenosovej kapacity, (12.2.) prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity.

31. Podľa § 3 písm. b) bod 15 zákona č. 251/2012 Z.z. užívateľom sústavy osoba, ktorá elektrinu dodáva alebo elektrinu odoberá prostredníctvom prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy alebo má s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy zmluvný vzťah.

32. Podľa § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z. zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity, vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy, a účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za poskytnutie distribučných a súvisiacich služieb.

33. Podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z.z. výrobca elektriny má právo uzatvoriť zmluvu o prístupe do sústavy, ak spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky prístupu do sústavy.

34. Podľa prechodného ustanovenia § 96 ods. 7 zákona č. 251/2012 Z.z. zmluvy uzatvorené podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti. Ustanovenia zmlúv uzatvorených podľa doterajších predpisov, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, sú účastníci zmlúv povinní uviesť do súladu s týmto zákonom do 31. decembra 2012.

35. Podľa prechodného ustanovenia § 96f ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. v znení účinnom po novele platnej od 01.01.2019 zmluvy uzatvorené medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy a výrobcom elektriny do 31. decembra 2018, ktorých predmetom je umožnenie prístupu výrobcu elektriny do prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy, sa považujú za zmluvy podľa § 26 ods. 4 alebo ods. 5, aj keď neobsahujú záväzok prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy prepraviť príslušné množstvo elektriny. Účastníci zmlúv sú povinní uviesť uzatvorené zmluvy do súladu s týmto zákonom do 31. marca 2019.

36. Predmetom tohto konania bolo teda určiť právny dôvod a výšku pohľadávky proti podstate, a to pohľadávky z titulu zmluvy o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy za platby za prístup do distribučnej sústavy na základe vystavených faktúr v celkovej sume 12.672,12 eur za obdobie od 01.08.2017 do 31.01.2018, ktoré si žalobca uplatnil u správcu úpadcu. Predmetný poplatok tzv. G-komponent upravovala vyhláška č. 221/2013 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2014.

37. Nesporným je vyhlásený konkurz v súčasnosti vedený na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-6K 36/2017 na majetok úpadcu rozhodnutím právoplatným dňa 21.08.2017. S ohľadom na predmetnú skutočnosť posudzoval súd predmetnú vec podľa ZoKR účinného a rozhodného znenia v čase vyhlásenia konkurzu. Sporným nebolo ani to, že správca úpadcu Oznámením o neuznaní uplatnených pohľadávok proti podstate zo dňa 09.10.2018 oznámil žalobcovi, že neuznáva právny dôvod a výšku pohľadávky žalobcu v celom rozsahu. Predmetné oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 23.10.2018, čo sporné nebolo (č.l. 34).

38. V prvom rade súd skúmal lehotu na podanie žaloby v zmysle § 87 ods. 8 ZoKR. V tejto súvislosti súd uvádza, že v prípade pohľadávok proti podstate, ak správca neuznáva právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate, bez zbytočného odkladu vyzve veriteľa, aby sa najneskôr v lehote 15 dní od doručenia výzvy žalobou podanou voči správcovi domáhal, aby súd určil právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate s poučením o následkoch zmeškania tejto lehoty. Predmetný Oznam o neuznaní uplatnených pohľadávok proti podstate zo dňa 09.10.2018 bol žalobcovi doručený dňa

23.10.2018 (č.l. 106), pričom žaloba bola doručená dňa 07.11.2018, a preto je možné konštatovať, že bola podaná včas.

39. Medzi stranami je nesporné, že úpadca je výrobcom elektriny, ktorý dodával vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Výrobné zariadenie úpadcu je k tejto distribučnej sústavy žalobcu pripojené na základe zmluvy o pripojení zo dňa 04.10.2012, v zmysle ktorej došlo k fyzickému pripojeniu zariadenia žalobcu do distribučnej sústavy žalovaného za dohodnutý jednorazový poplatok za pripojenie. Medzi stranami sporu je ďalej nesporné, že úpadca dodával vyrobenú elektrinu v jeho výrobnom zariadení do distribučnej sústavy žalobcu. Úpadca v zmysle uzatvorenej zmluvy o dodávke elektriny dodával vyrobenú elektrinu spoločnosti žalobcu. Sporným však bolo, či úpadca vpustí v zmysle zmluvy o dodávke elektriny do distribučnej sústavy alebo pre ňou. Medzi stranami sporu je nesporné, že úpadca vyrábala elektrinu a túto dodával spoločnosti žalobcu ako svojmu jedinému zmluvnému odberateľovi v zmysle písomne uzatvorenej zmluvy o dodávke elektriny zo dňa 11.11.2014. Dňa 21.02.2014 bola uzavretá medzi žalobcom ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy a úpadcom ako výrobcom elektriny Zmluva o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto č. ZPV/2014/205. Úpadca nevykonával distribúciu elektriny, mal záujem a vykonával výrobu elektriny a dodávku elektriny prostredníctvom poverenej osoby, čo v konaní nebolo sporné.

40. Sporným sa stal výklad samotného nálezu v kontexte tvrdenia žalovaného, že veriteľ nemá legitímny nárok na úhradu platieb od výrobcov elektriny za prístup do sústavy, tzv. G-komponent. Zmluva o prístupe do distribučnej sústavy podľa žalovaného nemôže nahradiť zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny požadovanú zákonom č. 251/2012 Z.z. v zmysle § 26 ods. 5, na základe ktorej ako jedinej je možné vymáhať spornú platbu. V tejto súvislosti žalovaný tvrdil, že elektrinu na základe Zmluvy o dodávke úpadca len vyrábala a odovzdával do distribučnej sústavy žalobcu, v odovzdávacom mieste, nedistribuoval energiu pre niekoho iného (mal záujem len o výrobu a dodávku elektriny). Medzi stranami stal sporný výklad pojmu „prístup do distribučnej sústavy“, keďže podľa žalovaného zákon č. 251/2012 Z.z. definuje čo je prístup do distribučnej sústavy a na základe akého zmluvného vzťahu sa má prístup do distribučnej sústavy uskutočniť, zatiaľ čo žalobca za právny základ platby za prístup do distribučnej sústavy považoval v období od 01.08.2017 do 31.01.2018 písomnú zmluvu o prístupe v zmysle § 27 ods. 1, písm. b) zákona č. 251/2012 Z.z. uzatvorenú dňa 21.02.2014. Žalovaný namietal aj neplatnosť písomnej zmluvy pre jej neurčitost' a nezrozumiteľnosť, keď v zmluve o prístupe neboli zahrnuté podstatné náležitosti vyjadrené v § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z., a to dojednanie poplatkovej povinnosti (či už určitým spôsobom alebo určitou konkrétnou výškou), záväzok na vykonanie distribúcie elektriny a dojednanej distribučnej kapacity.

41. Zhrňujúc kľúčne argumenty strán pre posúdenie predmetného sporu je rozhodujúcim vyriešenie otázky, či platba za prístup do distribučnej siete žalobcu v rozhodnom období je v súlade so zákonom, a to v kontexte nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 22.06.2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014. V predmetnej veci preto súd považoval predovšetkým za potrebné v prvom rade ozrejmiť výklad nálezu Ústavného súdu SR, ktorý si strany vykladali rozdielne. Napriek tomu, že predmetný nálež a z neho vyplývajúce závery nemôžu dopadať na právne vzťahy medzi stranami konania bez zohľadnenia skutkových okolností prípadu, žalovaný v rozpore s vyššie uvedeným prevzal v rámci svojej argumentácie z citovaného nálezu veľmi zjednodušený (a pre úpadcu výhodný) záver o „neústavnosti platieb za G-komponent bez uzatvorenej Zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny len podľa § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z.“, čo tunajší súd nepovažuje za správny výklad zohľadňujúci zmysel a účel obsahu nálezu Ústavného súdu SR, a preto pred samotnou analýzou konkrétnych právnych a skutkových okolností prípadu, na ktoré citovaný nálež aplikoval, považoval súd v rámci interpretácie tohto nálezu za potrebné uviesť nasledovné.

42. Dňa 30.07.2013 nadobudla účinnosť vyhláška č. 221/2013 Z.z., ktorá zaviedla vo vzťahu k výrobcom elektriny povinnosť platiť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy platby za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G - komponent, a to aj v prípade ak strany nemali uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Ústavný súd SR v náleze zo dňa 22.06.2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 vyhlásil, že § 26 ods. 23 vyhlášky č. 221/2013 Z.z. v časti „ak výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny“ nie je v súlade s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 Ústavy SR a v spojení s čl. 1 Dodatkového

protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda uvedená časť vyhlášky je protiústavná. Z tohto nálezu ďalej vyplýva, že uzatvorenie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny je právom, nie povinnosťou výrobcu elektriny. Z odôvodnenia nálezu v bode 21.1. je zrejmé, že výrobca elektriny bol v zmysle dotknutého ustanovenia platbu za prístup povinný platiť aj vtedy, keď nemal s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do regionálnej distribučnej sústavy, teda keď reálne samotný prístup do regionálnej distribučnej sústavy (t.j. právo „vpúšťať“ do distribučnej sústavy ním vyrobenú elektrinu na účely jej prenosu k odberateľom, resp. iným účastníkom trhu) nemá zmluvne dohodnutý. Z predmetného konštatovania je celkom zrejmé, že Ústavný súd SR považoval za prístup do regionálnej distribučnej sústavy právo vpúšťať do distribučnej sústavy ním vyrobenú elektrinu a definoval tak pojem prístupu do distribučnej sústavy v súlade so zákonom a právom Európskej únie. Navyše z predmetného znenia tohto bodu vyplýva, že dôvodom vyhlásenia neústavnosti časti znenia § 26 ods. 23 vyhlášky boli paušálne poplatky pre všetkých výrobcov elektriny bez ohľadu na to, či právo na prístup do distribučnej siete vpustením elektriny do distribučnej sústavy využívali alebo nie. Súd má v uvedenom kontexte za to, že ak výrobca elektriny využíva distribučnú sústavu vpustením elektriny do tejto sústavy, má prístup do distribučnej sústavy a z tohto dôvodu je daný aj zmluvný základ, ktorý spočíva práve v dohode medzi stranami o práve prístupu do distribučnej sústavy zo strany výrobcov elektriny, čo ale na druhej strane znamená aj povinnosť výrobcov elektriny podieľať sa na úhrade v prípade vzniku nákladov na chod distribučnej siete. Na doplnenie k uvedenému tunajší súd dodáva, že rovnako tak aj z bodu 21.7. odôvodnenia nálezu (obdobne aj z bodu 22.1. nálezu) vyplýva, že časť vyhlášky, ktorá bola vyhlásená za neústavnú, je v rozpore z dôvodu paušálneho prístupu - povinnosti úhrady poplatkov za prístup aj pre výrobcov, ktorí nemajú uzatvorenú zmluvu o prístupe do regionálnej distribučnej sústavy (Ústavný súd SR nestanovuje pre daný zmluvný vzťah povinnosť písomnej, či taxatívne pomenovanej zmluvy a rovnako tak nepomenúva zmluvu o prístupe širším spôsobom zahŕňajúcim aj službu distribúcie elektriny). Uvedené tak platí najmä z dôvodu možnej existencie tzv. ostrovnej prevádzky a spotreby elektriny samotného výrobcu elektriny alebo dodanie elektriny výrobcom priamym vedením iným odberateľom elektriny bez využitia prístupu do distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej siete, medzi ktorými tak nie je ani dôvod existencie akéhokoľvek zmluvného základu. Vymáhanie paušálneho G-komponentu, teda aj pre týchto výrobcov elektriny, by bolo v dôsledku tejto neústavnej časti vyhlášky nespravodlivým základom pre uplatňovanie tejto povinnosti plošne pre všetkých výrobcov elektriny, ktorí ale prístup do distribučnej siete nevyužívajú. Naproti tomu ústavný súd v bode 22.1. odôvodnenia predmetného nálezu zreteľne uvádza, že pre výrobcov elektriny, ktorí sú pripojení do distribučnej sústavy a majú zároveň s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, je právnym základom ich povinnosti platiť poplatok za prístup do distribučnej sústavy už samotná uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, zatiaľ čo vyhláška o cenovej regulácii v praxi len stanovuje spôsob výpočtu výšky poplatku, k úhrade ktorého sa zaviazali uzatvorením zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy na základe § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z..

43. Ústavný súd SR v citovanom náleze teda neuvádza, že musí ísť o zmluvu písomnú, rovnako tak ani zákon nestanovuje povinnosť písomnej formy, z čoho je zrejmé, že predmetná zmluva môže byť uzatvorená písomne, alebo ústne. Rovnako tak sa Ústavný súd SR nezaobera podstatnými náležitosťami tejto zmluvy a nestanovuje taxatívny výpočet týchto zmlúv v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. Ústavný súd SR aj v bode 21.6. odôvodnenia nálezu (bližšie pozri aj bod 21.5., 21.7. nálezu) opätovne pomenúva prípadnú zmluvu medzi stranami len ako zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy žalovaného (nie ako zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny) a už vôbec Ústavný súd SR v citovanom náleze neuvádza, že predmetná zmluva musí obsahovať dojednaný záväzok distribúcie elektriny.

44. Vo vzťahu k zákonu č. 251/2012 Z.z. sa Ústavný súd SR v bode 21.5. odôvodnenia nálezu zaoberal len povinnosťou výrobcov elektriny uhrádzať určité platby (ceny) za prístup do distribučnej sústavy na základe § 26 ods. 5 v spojení s § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z.z. a výslovne pomenúva takúto zmluvu ako zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Uzatvorenie tejto zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. je fakultatívnou možnosťou (právom) výrobcu elektriny [na rozdiel od zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy, uzatvorenie ktorej je povinnosťou výrobcu elektriny v zmysle § 27 ods. 2 písm. a) zákona č. 251/2012 Z.z.]. Uzatvorenie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. je právom, nie povinnosťou výrobcu elektriny, čo však neznamená, že v prípade ak prístup do distribučnej

siete výrobca elektriny fakticky využíva („vpustením“ elektriny do distribučnej sústavy žalobcu), koná tak bez akejkolvek dohody a z toho dôvodu nie je povinný uhrádzať poplatky s využívaním tohto prístupu. V takom prípade (využívaním práva prístupu do distribučnej siete výrobcom bez zmluvného základu), by došlo zo strany výrobcu elektriny k zneužitiu tohto práva a neoprávnenému využívaniu prístupu do distribučnej siete, následnému vzniku nákladov na ujmu prevádzkovateľa distribučnej sústavy, a tým aj k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane výrobcov elektriny. V danom prípade však úpadca mal uzatvorenú zmluvu o prístupe. Právo na uzavretie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy v zmysle výkladu nálezu Ústavného súdu SR v skutočnosti znamená absenciu povinnosti predmetnú zmluvu uzavrieť v prípade, kedy výrobca elektriny nevyužíva distribučnú sústavu prevádzkovateľa distribučnej sústavy, a to v rámci ostrovej prevádzky alebo ak dodáva elektrinu priamym vedením iným odberateľom elektriny.

45. Avšak v prípade dohody medzi stranami o využívaní prístupu do distribučnej sústavy na základe uzatvorenia písomnej zmluvy o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy pre odovzdávacie miesto č. ZPV/2014/508 zo dňa 21.02.2014 podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z.z. táto zakladá zmluvný vzťah medzi výrobcom elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ktorý spočíva v práve výrobcu elektriny využívať distribučnú sieť prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ale zároveň aj povinnosť výrobcu elektriny sa podieľať aj na prípadných nákladoch, ktoré v dôsledku využitia tohto prístupu môžu vzniknúť (v opačnom prípade by došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane výrobcov elektriny). Tento vzťah následne môže byť regulovaný aj poplatkovou povinnosťou v zmysle rozhodnutí ÚRSO o cenovej regulácii a vyhláškami týkajúcimi sa cenotvorby týchto poplatkov. K legitímnym očakávaniam výrobcov elektriny ústavný súd totiž v bode 23.2. odôvodnenia nálezu uviedol, že samotný pojem „legitímne očakávania“ nesie v sebe komponent opodstatnenosti (legitímnosť). Podľa názoru ústavného súdu výrobcovia elektriny vzhľadom na skutočnosť, že odvetvie, v rámci ktorého majú úmysel začať podnikáť, je regulovaným odvetvím (t. j. odvetvie elektroenergetiky), nemôžu očakávať, že sa podmienky ich pôsobenia na trhu v rámci regulovaného odvetvia nebudú meniť, resp. že nebudú prijímané nové právne predpisy, ktoré do budúcnosti zavedú nové podmienky podnikania v danom regulovanom odvetví. Nemôže byť podľa ústavného súdu v tomto smere a v tom duchu reč o legitímnom očakávaní výrobcov elektriny, že počas určitého právnom normou vymedzeného regulačného obdobia nebude zavedená určitá poplatková povinnosť, ktorá navyše vyplýva zo samotného zákona o energetike, ktorý predpokladá uzatváranie zmlúv o prístupe do distribučnej sústavy medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľmi distribučných sústav, ktorou sa výrobcovia elektriny zavazujú zaplatiť cenu za poskytnutie distribučných a súvisiacich služieb (§ 26 ods. 5 zákona o energetike). Okrem iného z uvedeného vyplýva aj legitímnosť platby za prístup do distribučnej sústavy prevádzkovateľov distribučných sústav, keďže ide o regulované odvetvie energetiky, a preto mohli (a mali) výrobcovia elektriny očakávať zmenu právnych predpisov a podmienok podnikania, teda aj prípadne zavedenie predmetného poplatku. Z uvedeného vyplýva, že vznik týchto nákladov spojený práve s úhradou za využívanie distribučnej sústavy a spôsobom výpočtu týchto nákladov v zmysle vyhlášky ÚRSO, musí v zmysle spravodlivého posúdenia niesť ten subjekt, v dôsledku ktorého činnosti a využívaniu práva „vpúšťať vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy“ takéto náklady aj vznikli.

46. Právnym základom na základe, ktorého je možné zo strany prevádzkovateľa distribučnej sústavy požadovať úhradu poplatku za prístup do distribučnej sústavy bola v období od 01.08.2017 do 31.01.2018 písomne uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy. Právny režim zmluvy o prístupe uzavretej dňa 21.02.2014 a vzťahy z nej následne vyplývajúce je treba posudzovať podľa zákona platného v čase jej uzavretia, teda podľa zákona č. 251/2012 Z.z.. Zo zmluvy o prístupe zariadenia na výrobu elektriny do distribučnej sústavy (č. I. 18) má súd za preukázané, že žalobca si s úpadcom dohodli, že predmetom tejto zmluvy je záväzok žalobcu umožniť úpadcovi za podmienok ďalej dohodnutých v tejto zmluve prístup zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy žalobcu po splnení technických a obchodných podmienok žalobcu. Užívateľ sa zaviazal zaplatiť žalobcovi platbu za prístup do regionálnej distribučnej sústavy podľa tejto zmluvy. Zmluva o prístupe obsahuje dohodu zmluvných strán o práve výrobcu na prístup do sústavy, o hodnote rezervovanej kapacity. Zmluva sa uzatvorila na dobu neurčitú. V zmluve bola upravená rezervovaná kapacita odberu, o čom svedčí tá skutočnosť, že distribučná sieť „prijala“ zmluvne dohodnutý rozsah elektriny vyrobenej počas celého sporného obdobia. Po preskúmaní obsahu zmluvy súd dospel k záveru, že zmluva o prístupe spĺňa náležitosti na to, aby bola považovaná za zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, a to v súlade s odôvodnením nálezu Ústavného súdu SR. Súd nezistil dôvody, pre ktoré by zmluva o prístupe bola neplatnou.

47. Súd sa zaoberal aj výkladom vzťahu ustanovení § 26 ods. 5 a § 27 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z.. Žalobca tvrdil, že zákon č. 251/2012 Z.z. predpokladá, že prístup do distribučnej sústavy musí byť v každom prípade spojený s distribúciou elektriny, keďže jediným účelom zmluvy o prístupe musí byť zabezpečenie distribúcie elektriny. Súd sa v tomto smere stotožnil s názorom Okresného súdu Bratislava I vyslovenom v rozhodnutí sp. zn. 35 Cb 41/2017, ktorý ustálil, že § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z. sa vzťahuje na všetkých účastníkov trhu (výrobcov aj odberateľov), kým § 27 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. sa týka len výrobcov. Z toho dôvodu je zmluva v § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z. označená ako zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny pre výrobcov aj odberateľov a zmluva v § 27 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. len ako zmluva o prístupe pre výrobcov. Distribúcia ako taká nie je predmetom dohody žalovaného s výrobcami (teda aj žalobcom), ale výhradne s odberateľmi nakoľko spôsob distribúcie a platba za distribúciu je náležitosťou práve vzťahov s odberateľmi elektriny. O dôvodnosti uvedenej konštatácie svedčí skutočnosť, že distribúciu má prevádzkovateľ distribučnej siete zmluvne upravenú len s odberateľom, zatiaľ čo s výrobcom je nevyhnutné a dôvodné upraviť len prístup do siete. Na základe uvedeného podľa názoru súdu nie je možné konštatovať absolútnu neplatnosť zmluvy strán sporu z dôvodu absencie úpravy distribúcie. Ako vyplýva aj z definície prístupu, prístupom sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu. Existencia prístupu závisí od toho, či výrobca má možnosť (právo) dodávať elektrinu do sústavy alebo nie. V tomto kontexte sa vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 3 Cob/10/2020 tak, že „účastníci trhu s elektrinou môžu uzavrieť aj iné zmluvy než tie, ktoré sú výslovne upravené v § 26 zákona č. 251/2012 Z.z. za podmienky dodržania princípov energetickej regulácie a iných povinností stanovených zákonom), a to s poukazom na § 269 ods. 2 ObZ, ktoré ustanovenie umožňuje účastníkom uzatvoriť aj tzv. nepomenované zmluvy. Účastníci trhu s elektrinou teda môžu uzavrieť aj zmluvu upravujúcu iba prístup do distribučnej sústavy (a nie aj distribúciu), ak je to odôvodnené povahou ich právneho vzťahu. Existenciu ďalších zmluvných typov popri tých, ktoré sú výslovne upravené v § 26 zákona č. 251/2012 Z.z., predpokladá aj vyhláška ÚRSO č. 24/2013 Z.z. ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom. 53. Prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny sú oddelené aktivity na trhu s elektrinou. To, že zákon ich v určitom časovo ohraničenom období zaraďoval pod jeden zmluvný typ, neznamená ich objektívnu podmienenosť. Objektívne je možné tieto služby oddeliť, čo dokazuje aj to, že tieto služby si účastníci trhu objednávajú osobitne a v mnohých prípadoch si objednávajú len jednu z nich bez toho, aby si zároveň objednávali druhú. 55. Služba distribúcie nie je predmetom dohody žalovaného s výrobcami (teda aj žalobcom), ale výhradne s odberateľmi nakoľko spôsob distribúcie a platba za distribúciu je náležitosťou práve vzťahov s odberateľmi elektriny. S výrobcom elektriny je nevyhnutné a dôvodné upraviť len prístup do siete. Nie je možné konštatovať absolútnu neplatnosť Zmluvy o prístupe užívateľa z dôvodu absencie úpravy služby distribúcie, ktorú žalovaný výrobcom elektriny ani neposkytuje. Zmluvným základom pre vymáhanie G-komponentu teda nemôže byť len zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny uzatvorená ako zmluvný typ podľa § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z.. Ako však vyplýva aj z definície prístupu, prístupom sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu. Existencia prístupu do distribučnej sústavy závisí od toho, či výrobca má možnosť (právo) dodávať elektrinu do sústavy alebo nie“.

48. S ohľadom na posudzovanú vec je treba prihliadať aj na právny rámec fungovania vnútorného trhu s elektrinou upravenom v práve Európskej únie. V zmysle čl. 7 ods. 2 druhej vety Ústavy SR je treba v rámci eurokonformného výkladu prihliadať na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/72/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou. Predmetná smernica predpokladá zabezpečenie otvoreného prístupu na trh s elektrinou. Podľa čl. 2 odsek 18 smernice pod pojmom „užívateľ sústavy“ sa rozumie fyzická alebo právnická osoba, ktorá dodáva elektrinu do prenosovej alebo distribučnej sústavy, alebo ktorej je elektrina z týchto sústav dodávaná. Súdny dvor EÚ v rozsudku zo dňa 29.09.2016 vo veci C-492/14 Essent Belgium NV vychádzajúc z predmetnej smernice v bode 72, 73 odôvodnenia vysvetlil a definoval pojem prístup do distribučnej sústavy, ktorého výklad bol sporný aj v predmetnej veci, a preto na neho tunajší súd odkazuje. Pokiaľ ide na jednej strane o pojem „prístup do sústavy“, Súdny dvor EÚ spresnil, že tento pojem treba chápať nie ako pripojenie, ktoré zodpovedá fyzickému spojeniu so sústavou, ale ako právo používať elektrické sústavy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 09.10.2008, Sabatauskas a i., C-239/07, EU:C:2008:551, bod 42). Pojem „prístup“ sa spája s dodávkou elektrickej energie a zahŕňa náklady na službu. V tejto súvislosti čl. 2, 6, 13, 15 a 17 smernice 2003/54 najmä zdôrazňujú, že uvedený prístup musí byť dostupný za spravodlivú cenu a na základe nediskriminačných taríf s cieľom zabezpečiť efektívny prístup na trh pre všetkých účastníkov na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 09.10.2008, Sabatauskas a i., C-239/07, EU:C:2008:551, bod 40). Na

druhej strane v bode 74, 75 odôvodnenia Súdny dvor EÚ konštatoval, že pokiaľ ide o pojem „tretie strany“ v zmysle toho istého čl. 20 ods. 1 smernice 2003/54, treba pripomenúť, že samotné znenie uvedeného ustanovenia spresňuje tento pojem aj pomocou použitia pojmu „užívateľ sústavy“, ktorý je definovaný v čl. 2 bode 18 smernice a zahŕňa fyzické alebo právnické osoby, ktoré dodávajú prenosovej alebo distribučnej sústave, alebo ktorých tieto sústavy zásobujú. Medzi uvedenými užívateľmi sa nachádzajú dodávatelia elektrickej energie, pričom Súdny dvor EÚ najmä upravil, že aby si oprávnení zákazníci, mohli slobodne vybrať dodávateľov, títo musia mať možnosť prístupu do distribučných sústav, ktoré prenášajú elektrickú energiu až k odberateľom (pozri bližšie rozsudok z 09.10.2008, Sabatauskas a i., C-239/07, EU:C:2008:551, bod 32, 33 a 43, 44). Článok 16 zakazuje členským štátom, aby prístup do sústavy organizovali diskriminačným spôsobom, pričom takýto zákaz sa všeobecne týka akejkoľvek diskriminácie, teda aj prípadnej diskriminácie v rovine nákladov, ktoré treba znášať v prípade používania distribučnej sústavy (bod 78 odôvodnenia rozsudku, pozri bližšie rozsudky zo 14.04.2005, AEM a AEM Torino, C-128/03 a C-129/03, EU:C:2005:224, bod 59, ako aj zo 07.06.2005, VEMW a i., C-17/03, EU:C:2005:362, bod 36, 45 a 46). Citovaná smernica teda priamo predpokladá a zaväzuje členské štáty zabezpečiť nediskriminačné tarify za prístup pre všetkých užívateľov distribučnej sústavy. Najvyšší súd SR preto v uznesení z 20.11.2019, sp. zn. 3 Obdo 18/2019 (bod 23 odôvodnenia uznesenia) zastáva názor, že vo vzťahu k výkladu pojmu „prístup“ je možné aplikovať aj na zákon č. 251/2012 Z.z., a preto je potrebné vychádzať aj zo smernice a v rámci interpretácie právnych noriem siahnuť aj po eurokonformnom výklade.

49. Súd sa pri posudzovaní predmetného prípadu zaoberal v rámci vývoja judikatúry rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR ale aj rozhodnutiami Ústavného súdu SR, ktoré skúmali obdobnú právnu otázku. Ide o rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 18/2019, sp. zn. 2 Obdo 9/2019 a sp. zn. 2 Obdo 15/2019, sp. zn. 1 Obdo 18/2019 a sp. zn. 1 Obdo 25/2019, sp. zn. 1 Obdo 13/2019, sp. zn. 4 Obdo 95/2018, sp. zn. 1 Obdo 40/2020, sp.zn. 1 Obdo/13/2019, 4 Obdo/20/2021, 4 Obdo/33/2020, 4 Obdo/51/2020, 5 Obdo/48/2020, 2 Obdo/6/2020, 2 Obdo/5/2022, 4 Obdo/32/2022, ale aj rozhodnutia Ústavného súdu SR zo dňa 14.12.2021, sp. zn. III. ÚS 257/2020, sp.zn. III ÚS 167/2022.

50. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.09.2022, sp. zn. 1 Obdo 40/2020 vyplýva, že pri výklade ustanovenia § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z., v spojení s § 2 písm. a) bod 12.2 a § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z.z., vo vzťahu k právnomu záveru, či je možné uzavrieť platnú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, na podklade ktorej bude prevádzkovateľ distribučnej sústavy oprávnený žiadať od výrobcu elektriny zaplatenie platby za prístup, a ktorá nebude obsahovať (aj) dojednanie o distribúcii elektriny, je potrebné zohľadniť aj to, aké právne vzťahy sú právnou normou upravované, a z toho dôvodu i na technické aspekty upravovaných právnych vzťahov, kedy nepochybne nie je žiaduce, aby súdom učinенý výklad právnej normy predpokladal právne vzťahy, ktoré reálne nevznikajú alebo vznikajú v odlišnom rozsahu. Zákon č. 251/2012 Z.z. osobitne definuje prístup do distribučnej sústavy (§ 2 písm. a) bod 12.2) a osobitne definuje distribúciu elektriny ako prepravu elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny (§ 2 písm. b) bod 4). Z pohľadu zákona o energetike ide teda o dva rozdielne pojmy, ktorým v realite zodpovedajú rôzne objektívne existujúce javy. Prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu (t. j. právo „vpúšťať“ do distribučnej sústavy výrobcom vyrobenú elektrinu) v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity a distribúciou elektriny sa rozumie preprava vpustenej elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny. Aj z rozhodnutí ÚRSO vyplýva, že je osobitne určovaná tarifa za prístup do distribučnej sústavy a osobitne je určovaná tarifa za distribúciu elektriny, pričom platba za distribúciu elektriny nebola žalobcovi fakturovaná. Žalobcovi bola žalovaným fakturovaná iba platba za prístup do distribučnej sústavy. Aj platba za prístup do distribučnej sústavy a platba za distribúciu elektriny sú teda dve oddeliteľné platby. Z osobitnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 251/2012 Z.z. vyplýva, že pri § 26 sa navrhuje v zákone vymedziť hlavné typy zmlúv na trhu s elektrinou. V prípadoch niektorých zmlúv takéto základné vymedzenie absentovalo, čo v praxi viedlo k nekonzistentnému používaniu pojmov a nejednotnej praxi pri využívaní jednotlivých zmluvných typov. K ustanoveniu § 2 dôvodová správa obsahovala nasledujúce vysvetlenie: „V porovnaní s platným zákonom sa navrhuje úprava definície prístupu do sústavy alebo do siete v nadväznosti na nové vymedzenie jednotlivých zmlúv týkajúcich sa prístupu do sústavy alebo siete. Zároveň sa v rámci definície vymedzuje obsah pojmu prístup do sústavy alebo siete. Zmena reaguje na skutočnosť, že v aplikačnej praxi dochádza často k zámene pojmov pripojenie a prístup.“ Z uvedeného znenia dôvodovej správy k zákonu o energetike, ako aj zo systematického označenia § 26 ako „Základné zmluvné vzťahy na trhu s elektrinou“ vyplýva, že zákonodarca nemal záujem v

§ 26 taxatívne upraviť všetky zmluvné typy, ktoré sú účastníci trhu s elektrinou oprávnení uzatvárať. Rovnako z dôvodovej správy nevyplýva nevyhnutnosť alebo úmysel vždy spojiť v jednej zmluve prístup do distribučnej sústavy s distribúciou elektriny. Definícia prístupu do distribučnej sústavy obsiahnutá v § 2 písm. a) bod 12.2 zákona č. 251/2012 Z.z., (o.i.) prostredníctvom odkazu na zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny (ako jedného zo základných zmluvných typov definovaných zákonom č. 251/2012 Z.z.), preto podľa dovolacieho súdu neznamena, že prístup do distribučnej sústavy by si výrobca s prevádzkovateľom distribučnej sústavy nemohli dohodnúť aj takou zmluvou, ktorá nebude obsahovať všetky obsahové náležitosti zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny vymedzené v § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z.. Ad absurdum by výklad zvolený odvolacím súdom znamenal, že výrobcom elektriny by nikdy nemohlo vzniknúť právo na prístup do distribučnej sústavy bez toho, aby si s prevádzkovateľom distribučnej sústavy zároveň dohodli službu distribúcie elektriny, ktorú by ale reálne nevyužívali, pričom by za ňu mali platiť ďalšiu platbu popri platbe za prístup do distribučnej sústavy.

51. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo 40/2020 v bode 51 poukázal súd na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obdo/18/2019, ktoré síce riešilo otázku právneho posúdenia viažuceho sa k aplikácii zákona č. 656/2004 Z. z., avšak vyslovilo záver, že ak bola medzi výrobcom elektriny a prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorená zmluva o prístupe a o pripojení k sústave podľa zákona č. 656/2004 Z. z., táto zmluva neodporuje novej právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 251/2012 Z. z., a preto aj za účinnosti zákona č. 251/2012 Z.z. zostáva v platnosti. Pokiaľ najvyšší súd uzavrel, že prístup do distribučnej sústavy, dohodnutý v zmluve o prístupe a o pripojení do distribučnej sústavy, zostáva v platnosti aj za účinnosti zákona č. 251/2012 Z.z., pretože nie je v rozpore s ustanoveniami zákona č. 251/2012 Z.z., teda vrátane § 26 ods. 5 a § 2 písm. a) bod 12.2, vyslovil tým, že aj za účinnosti zákona č. 251/2012 Z.z. je možné prístup do distribučnej sústavy dohodnúť zmluvou, ktorá nebude obsahovať všetky náležitosti zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny definované v § 26 ods. 5. S vyššie uvedeným právnym záverom najvyššieho súdu sa stotožnil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. III. ÚS 257/2020 zo 14. decembra 2021, keď poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, podľa ktorej zmluva o prístupe a o pripojení k sústave, uzatvorená podľa zákona č. 656/2004 Z. z., neodporuje neskoršej právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 251/2012 Z. z.. Neskoršia právna úprava zákona č. 251/2012 Z.z., zavedená zákonom č. 309/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela“) s účinnosťou od 01.01.2019 doplnila do § 2 písm. a) bod 12.2 zákona o energetike „a ak ide o výrobcu elektriny, prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo dodávať elektrinu do distribučnej sústavy“ a zmenila znenie § 26 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z. nasledovne: „Zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a v prípade účastníka trhu s elektrinou iného ako výrobcu elektriny aj prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity, vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy, a účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za prístup a cenu za poskytnutie distribučných služieb a súvisiacich služieb“. Zároveň podľa prechodného ustanovenia § 96f ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. účinného od 01.01.2019 sa zmluvy uzatvorené medzi prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy a výrobcom elektriny do 31. decembra 2018, ktorých predmetom je umožnenie prístupu výrobcu elektriny do prenosovej sústavy alebo do distribučnej sústavy, považujú za zmluvy podľa § 26 ods. 4 alebo 5, aj keď neobsahujú záväzok prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy prepraviť príslušné množstvo elektriny. Účastníci zmlúv sú povinní uviesť uzatvorené zmluvy do súladu s týmto zákonom do 31. marca 2019. Uvedenou novelou tak zákonodarca s účinnosťou od 01.01.2019 normatívne vyriešil otázku uzatvárania zmlúv o prístupe do distribučnej sústavy medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľmi distribučných sústav. V dôvodovej správe k novele sa uvádza, že sa ňou spresňuje definícia prístupu do sústavy z dôvodu doterajšieho rôzneho výkladu tejto definície. Spresnenie sa týka výroby elektriny vo vzťahu k jej dodávaniu do sústavy tak, že dodávanie elektriny do sústavy sa viaže na prístup do sústavy. Ďalej sa upresňuje definícia zmluvy o prístupe a distribúcií elektriny tak, aby bolo jednoznačne definované, že výrobca elektriny užíva legálne distribučnú sústavu, ak má uzatvorený zmluvný typ „zmluva o prístupe a distribúcií elektriny“, ktorá nemusí nutne obsahovať aj predmet zmluvy distribúciu elektriny, ak túto službu výrobca elektriny nevyužíva. Doterajšia definícia uvedené obsahovala len implicitne. Novelou bola zároveň opätovne zavedená povinnosť výrobcu

elektriny uzatvoríť s prevádzkovateľom distribučnej sústavy zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, ak výrobca elektriny dodáva elektrinu do sústavy.

52. Dovolací súd v citovanom rozhodnutí uzatvoril, že „pokiaľ výrobca elektriny a prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy za účinnosti zákona č. 251/2012 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2018 uzatvorili zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, ktorej obsahom nebola zároveň aj dohoda o distribúcii elektriny, takáto zmluva nie je neplatná pre obchádzanie zákona o energetike a výrobcovi elektriny na jej základe vznikla povinnosť uhrádzať platby za prístup do distribučnej sústavy prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy.

53. Na danom mieste súd pripomína právne závery vyslovené v uznesení Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2017, sp. zn. 4 Cob 181/2017, ktorý v odôvodnení uviedol, že k dodávke elektriny dochádza na odovzdávacom mieste výrobcu elektriny (t.j. na prahu). Podľa názoru krajského súdu (s ktorým sa tunajší súd stotožňuje), ak je zariadenie žalobcu fyzicky pripojené do distribučnej sústavy takým spôsobom, že má zabezpečenú možnosť dodávať elektrinu do distribučnej sústavy, dochádza z jeho strany k využívaniu sústavy. Súd konštatoval, že žalobca je ako výrobca elektriny v zariadení na výrobu elektriny a ako dodávateľ takto vyrobenej elektriny do distribučnej sústavy (na základe zmluvy o výkupe elektriny) užívateľom distribučnej sústavy. Existujú prípady, kedy výrobca elektriny vyrobenú elektrinu nedodá do distribučnej sústavy, nakoľko ju sám spotrebuje alebo ju dodá priamym vedením iným odberateľom elektriny. Okrem uvedených prípadov je výroba elektriny a jej dodávky iným odberateľom elektriny bez použitia distribučnej sústavy objektívne nemožná (bližšie pozri uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 8/2017 a sp. zn. 3 Cob 4/2017).

54. V tomto smere je treba upozorniť, že žalobca ako výrobca elektriny dodával vyrobenú elektrinu poverenej osobe v zmysle zmluvy o dodávke, pričom aj z uvedeného je zrejmé, že prístup do distribučnej siete využíval práve vpustením elektriny do distribučnej siete žalovaného. O predmetnej skutočnosti svedčí aj to, že výrobca elektriny mal záujem „o výrobu a dodávku elektriny“, avšak opomenul, že výrobca elektriny využíva distribučnú sieť prevádzkovateľa distribučnej sústavy vpustením elektriny do tejto sústavy na účely dodávky elektriny poverenej osobe, musí mať zároveň aj prístup do tejto distribučnej sústavy. Skutočnosť, že výrobca nevykonáva samotnú distribúciu elektriny nemá na posúdenie a výkladu pojmu prístup do distribučnej siete žiaden vplyv. V čase uzatvárania zmluvy o prístupe podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z.z., zákon nepožadoval ako súčasť zmluvy automaticky uzatvoríť aj dohodu o distribúcii. Z uvedeného teda jasne vyplýva vôľa strán sporu sa dohodnúť na prístupe, ktorý s ohľadom na náklady, ktoré musel žalobca znášať, bude spolplatnený a ktorý je predpokladom dodávania elektriny výrobcom tretej osobe.

55. Medzi stranami nebolo sporné, že úpadca zároveň využíval zákonom o podpore garantovanú podporu výroby elektriny v zariadení na výrobu elektriny formou odberu vyrobenej elektriny žalobcom (ním poverenou osobou) ako odberateľom tejto elektriny za cenu elektriny na straty s účinnosťou od 01.01.2015. S účinnosťou od uvedeného dátumu žalobca dodáva elektrinu vyrobenú v zariadení na výrobu elektriny v odovzdávacom mieste žalovanému ako odberateľovi elektriny na základe Zmluvy o dodávke elektriny č. OZE_499_2012_15 zo dňa 09.12.2014. Podnikanie úpadcu spočívalo v tom, že vyrábal elektrinu, ktorú za odplatu dodával spoločnosti Východoslovenská energetika a.s. a zároveň na túto elektrinu poberá podporu vo forme doplatku podľa zákona o podpore OZE. Ak by úpadca nemal prístup k distribučnej sústave, nemohol by ani dodávať elektrinu odberateľovi, ani poberať podporu podľa zákona o podpore OZE. Všetky zdroje jeho príjmov sú teda naviazané na prístup k distribučnej sústave. Najvyšší súd SR v tomto smere potvrdil vyššie uvedenú argumentáciu žalovaného, že využívanie služby prístupu do sústavy je nevyhnutným predpokladom výkonu podnikateľskej činnosti každého výrobcu elektriny, v prípade ak výrobca elektriny nefunguje v ostrovne prevádzke alebo nedodáva elektrinu priamym vedením. Žalobca teda elektrinu dodáva, a spoločnosť Východoslovenská energetika a.s. túto elektrinu nakupuje, na účel jej prepravy (distribúcie) koncovým odberateľom prostredníctvom distribučnej sústavy. Táto elektrina predstavuje pre distribučnú sústavu rovnakú záťaž, a vyžaduje od prevádzkovateľa sústavy vynaloženie rovnakých nákladov. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s tvrdením, že úpadca ako výrobca elektriny sa slobodne rozhodol využívať výhody distribučnej siete žalobcu (na rozdiel od výrobcov, ktorí sami spotrebujú vyrobenú elektrinu alebo výrobcov, ktorí vyrobenú elektrinu sami priamym vedením dodávajú odberateľom) a vytvoríť si tým predpoklady na poberanie podpory a spor je snahou o zachovanie výhod tohto spôsobu výroby elektriny (v prípade úspechu)

bez povinnosti prispievať na chod distribučnej siete (obdobne pozri aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Cob/10/2020).

56. Súd považuje za potrebné uviesť, že v zmysle § 87 ods. 8 ZoKR, ak správca neuznáva právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate, vyzve veriteľa, aby sa podanou žalobou určenia právneho dôvodu alebo výšky pohľadávky proti podstate domáhal. Správca úpadcu je pri popretí povinný jednoznačne vyjadriť aj dôvod a rozsah neuznania pohľadávky proti podstate, pričom obmedzenie neuznania len na určitý dôvod alebo na určitý rozsah znamená právnu fikciu uznania pohľadávky v nepopretom rozsahu. Je predovšetkým úlohou správcu, nie súdu konajúceho v incidenčnom konaní preskúmať pohľadávky proti podstate a podľa svojich zistení ich uznať alebo nie, pričom nedostatok popretia má za následok ich uznanie a tým aj účasť na uspokojovaní v konkurze. Súd preskúmava iba dôvody - relevantnosť dôvodov pri popretí pohľadávky proti podstate čo do právneho dôvodu a výšky vymedzeného v podanom ozname o neuznaní pohľadávky proti podstate správcom úpadcu.

57. Súd v tomto smere uvádza, že správca úpadcu v oznámení o popretí pohľadávky formálne uviedol, že neuznáva pohľadávku aj čo do jej výšky, avšak následne nešpecifikoval konkrétne dôvody tohto popretia pohľadávky, a preto je takéto popretie neúčinné. Aby popretie správcom nadobudlo účinnosť, musí byť vždy zdôvodnené. V tomto smere súd pripomína, že aj keď správca úpadcu neuznal pohľadávku proti podstate, čo do právneho dôvodu a výšky, dôvody, ktoré v oznámení o popretí pohľadávky proti podstate uviedol, sa vzťahujú len na neuznanie, čo do právneho dôvodu pohľadávky proti podstate. Zdôvodnenie neuznania výšky pohľadávky proti podstate v oznámení absentuje, a preto je neúčinné.

58. Nad rámec uvedeného k výške pohľadávky proti podstate súd zdôrazňuje, že úpadca si musel byť pri podpise zmluvy plne vedomý, že podniká v regulovanom odvetví s regulovanou cenotvorbou, a preto nebolo nutné ho osobitne poučovať o vydaní cenového rozhodnutia a poplatku zavedeného za prístup v zmysle platnej a účinnej vyhlášky. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3 Obdo 18/2019 potvrdil, že výška odplaty za prístup do distribučnej sústavy nemusí byť v zmluve explicitne upravená, keď uzavrel, že prevádzkovatelia distribučných sústav majú právo na odplatu voči výrobcem elektriny, ktorý dodávajú elektrinu do ich distribučnej sústavy, a to aj napriek tomu, že medzi výrobcem elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy nebola uzavretá osobitná písomná zmluva o prístupe, a teda medzi nimi neexistovala žiadna výslovná dohoda o cene za poskytovanie prístupu (bod 23.3. odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu SR). S účinnosťou od 01.01.2014 však došlo k zmene regulačného rámca na základe vyhlášky č. 221/2013 Z.z., ktorá odbremenila koncových odberateľov elektriny tým, že časť nákladov na prevádzku distribučnej sústavy preniesla na výrobcov zavedením platby za prístup do sústavy, tzv. G-komponentu. Cena teda nie je určená rozhodnutím žalobcu, ale je priamo určená cenovou vyhláškou ÚRSO a teda vyplýva priamo zo všeobecných právnych predpisov a cenových rozhodnutí (vyhláška č. 221/2013 Z.z.). Platby tvoriace predmet konania sú platbami za prístup do distribučnej siete vo výške upravenej regulátorom, ktorými zákonodarca stanovil náklady udržiavania sústavy v prevádzkyschopnom stave. Z uvedeného vyplýva, že prijaté platby za prístup do distribučnej sústavy žalobcu neboli jeho ziskom, ale úhradou nákladov udržiavania distribučnej siete v prevádzkyschopnom stave. Obdobne aj v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Cob 10/2020 vyplýva, že „cena/platba za takúto službu zároveň podlieha cenovej regulácii, preto postačuje, že zo samotnej zmluvy vyplýva jej odplatnosť. Žalobca si musel byť plne vedomý, že podniká v regulovanom odvetví s regulovanou cenotvorbou, a preto nebolo nutné žalobcu osobitne poučovať o vydaní cenového rozhodnutia a poplatku zavedeného za prístup v zmysle platnej a účinnej vyhlášky. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v spomínanom rozhodnutí potvrdil, že výška odplaty za prístup do distribučnej sústavy nemusí byť v zmluve explicitne upravená, keď uzavrel, že prevádzkovatelia distribučných sústav majú právo na odplatu voči výrobcem elektriny, ktorí dodávajú elektrinu do ich distribučnej sústavy, a to aj napriek tomu, že medzi výrobcem elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy nebola uzavretá osobitná písomná zmluva o prístupe, a teda medzi nimi neexistovala žiadna výslovná dohoda o cene za poskytovanie prístupu. Cena teda nie je určená rozhodnutím žalovaného, ale je priamo určená cenovou vyhláškou ÚRSO a teda vyplýva priamo zo všeobecných právnych predpisov a cenových rozhodnutí (vyhláška ÚRSO č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v energetike v znení neskorších predpisov a príslušné cenové rozhodnutia ÚRSO)“.

59. Keďže úpadca prístup v rozhodnom období využíval, teda vpúšťal vyrobenú energiu do distribučnej sústavy žalobcu, v súlade s písomne uzatvorenou Zmluvou o prístupe na základe § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z.z. a v súlade s nálezom Ústavného súdu SR, žalovanému ako správcovi úpadcu

v čase vyhláseného konkurzu vznikla povinnosť platiť poplatok za prístup do distribučnej siete žalobcu. Súd v zmysle vyššie uvedeného rozhodol tak ako je uvedené vo výroku II. rozsudku.

60. Súd zamietol žalobu v časti určenia pohľadávky proti podstate, čo do jej vymáhateľnosti, keďže správca úpadcu v oznámení o popretí pohľadávky proti podstate v danej časti ani nepoprel, a preto ani nebol daný naliehavý právny záujem na určení spornej skutočnosti (v danom prípade v tejto časti nespornej), čo vyplýva z charakteru incidenčnej žaloby. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že súd vo výroku III. tohto rozsudku vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

61. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

62. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

63. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

64. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2, v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 66,66 %.

65. Súd trovy určil podľa úspechu v konaní, ktorý bol čiastočný. Čiastočný úspech vo veci zakladá nárok na pomerné rozdelenie náhrady trov konania alebo na to, že žiadna zo strán konania nemá právo na náhradu trov konania. Čiastočný úspech sa skúma so zreteľom na uplatnený nárok najmä z aspektu právneho dôvodu žaloby, teda skutkového stavu a právnej normy, ktorá sa mala použiť alebo sa použila pri rozhodovaní vo veci samej. Nárok na čiastočnú náhradu trov konania sa vypočíta tak, že úspech strany konania, ktorej vznikla povinnosť na náhradu trov sa odpočíta od úspechu strany konania, ktorej vzniká právo na náhradu trov a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva.

66. V tomto smere súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 MCdo 1/2004 z 27.04.2004: „V sporovom konaní sa povinnosť nahradit' trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Základným meradlom pre nárok na náhradu nákladov v sporovom konaní je preto miera úspechu vo veci. Ak mal účastník plný úspech vo veci, prizná sa mu celá náhrada nákladov konania. Ak mal len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Na základe uvedeného platí, že žalobca mal plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu a naopak, žalovaný mal plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá. Ako žalobný petit označujeme to, čoho sa žalobca domáha v podanej žalobe. Petit určuje o čom má súd vo veci konať a rozhodovať (predmet sporu)“.

67. Súdna prax vyložila, ako treba chápať úspech žalobcu, ak predmetom konania boli viaceré samostatné nároky. Bol vyslovený právny názor, ktorého závery nie je dôvod spochybňovať ani v súčasnosti po zmene civilného kódexu, že úspech žalobcu v spore ohľadne niektorého nároku nemôže založiť právo na náhradu trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s ďalším nárokom, ak v tomto žalobca nebol úspešný (pomerované výrokom rozhodnutia a žalobného petitu).

68. Súd prvej inštancie s ohľadom na uvedené, preto vychádzajúc z uvedených princípov, je potom nutné konštatovať, že pri uplatnení popretej pohľadávky proti podstate žalobcu voči správcovi úpadcu čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti a dôvodne podanej žalobe na určení popretej pohľadávke proti podstate čo do právneho dôvodu a výšky, predstavuje úspech žalobcu 2/3 a úspech žalovaného 1/3. Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu, je nutné v konečnom dôsledku konštatovať, že čiastočný úspech žalobcu vo veci predstavoval 2/3, čo je v percentuálnom vyjadrení čistého úspechu žalovaného v konaní 66,66 %.

69. O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie tak, ako to predpokladá ust. § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti výroku I. rozsudku nie je prípustné odvolanie. Proti výroku II. a III., IV. rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie bude predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 365 CSP.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. Z dôvodov podľa osobitného predpisu môže návrh podať aj Justičná pokladnica (§ 48 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z.-Exekučný poriadok).